

Boks 1. Regeringens politik på gebyr- og brugerbetalingsområdet

Gebyrer og afgifter mv. er enten skatter eller brugerbetaling.

Gebyrer med et fiskalt (skattemæssigt) sigte er betalinger for offentlige ydelser, hvor betalingen udgør mere end omkostningen ved at producere den pågældende ydelse. Sådanne gebyrer skal være hjemlet i lovgivning, jf. statens budgetvejledning og almindelig statslig konteringspraksis. Gebyrer med et fiskalt sigte er omfattet af skattestoppet og fastlåses i nominelle termer fra 2002.

Gebyrer, der ikke har et fiskalt sigte, er brugerbetaling -- dvs. at betalingen for den pågældende ydelse kun er helt eller delvis omkostningsdækkende.

Brugerbetaling er ikke skatter, men derimod den andel af omkostningerne vedr. offentlige ydelser, som netop ikke er finansieret via skatten.

Eksisterende brugerbetaling mv.

Eksisterende brugerbetalingsordninger kan generelt reguleres med omkostningsudviklingen, hvorved brugerbetalingsandelen fastholdes over tid.

Eventuel ny brugerbetaling

Der skal – uafhængigt af skattestoppet – udvises forsigtighed med at indføre nye former for brugerbetaling eller hæve brugerbetalingsandelen. Ønsker herom skal forelægges Økonomiudvalget (for så vidt angår det statslige område), som træffer beslutning på baggrund af de konkrete begrundelser. Hvis ønsker om øget eller ny brugerbetaling er utilstrækkeligt begrundede, afvises de. På det kommunale område indgår ændringer i brugerbetalingsandelen i drøftelserne mellem stat og kommuner.

Som udgangspunkt skal to betingelser være opfyldt for at indføre brugerbetaling, eller øge brugerbetalingsandelen, for allerede eksisterende ordninger og ydelser:

1. Provenuet fra den øgede brugerbetaling skal anvendes til sænkning af skatter eller afgifter.
2. Den øgede brugerbetaling skal vedrøre en service, hvor borgerne har frit valg.

Hvor der er tale om varetagelse af helt nye opgaver, kan brugerbetaling undtagelsesvist og efter godkendelse i Økonomiudvalget indføres for helt eller delvist at dække de derved forbundne øgede udgifter.

Udgifter til tilskudsbelagte aktiviteter er ikke omfattet af skattestoppet.

Salg af varer og tjenester på markedsmæssige vilkår er ikke omfattet af skattestoppet. Dette gælder f.eks. betalinger til offentlige forsyningsvirksomheder, licens mv. Disse betalinger reguleres i de specifikke sektorer.

Udviklingen i brugerbetaling og tilskud fra 2001 til 2004 opdelt på de 4 delområder er beskrevet nedenfor:

Børnepasningsområdet

Brugerbetalingen på dagtilbudsområdet er underlagt en rammelovgivning, som kommunerne kan agere indenfor. Der er ikke vedtaget ændringer omkring brugerbetaling på dagtilbudsområdet for den belyste periode. I perioden har kommuner med pasningsgaranti i henhold til Servicelovens § 15a efter kommunalbestyrelsens beslutning mulighed for at hæve forældrebetalingen med op til 3 pct.en-